

Csáky Anna

A magyar Krisztus

(*hommage à József Attila*)

I. A fájdalom poklaiban

Fejjel lefelé lógott a Kereszten:
a fájdalom szögei szúrták át a testét,
viharos éjeken egyedül, önnön káoszában,
az örök rácsokkal bénító világ ellenében,
mely ilyennek tervezte már a születését,
s tövisekkel hintette útját eleve.

Gyermekként sírt anyátlan magányban,
csüggedten, búsan, tele vágy-keservvel,
lelke tavában nagy könnyek buzogtak,
fájt neki az élet, sajgott szíve tája,
dühöngő szélvész tarolt közepében,
s üvöltött az örület határáig.
Ajakai – gyáva koldusok népe –
hiába könyörögtek gyengéd szeretetért,
korai árvaság, az örökös éhezés
gyökereket ásott utcaköveiben.
Nyakában százezer kétséget cipelve,
belovagolt halkán a temetőbe,
hol a Halál várta karddal, vasöltönyben.

II. Megkövezve

Fejjel lefelé lógott a Kereszten,
durván megkövezve bamba tömeg által,
mely csak vigyorogta ólom-öklű kínját
s halálra faragott bánatát az arcán.
Kenyeret dobna vissza kő helyett,
de az éhség lenyilazta, nem volt kenyere,
fagyott fehér szívére hullt a hó,
s bús esteken meztelen bőrig ázott,
tűzrakó kedve is régen elapadt már.
Amikor didergett, reszketett a föld,

amikor sírt, a világ vére csorgott,
nem apadt ki soha szeme gödre,
s bú-karvalyokkal vérig viaskodva,
halomnyi rakásra hordta a szenvedést,
de e koldusból pattant rajongó lélek
megistenült, szépségért könyörögve.

III. Éneke piros virágaival

Fejjel lefelé lógott a Kereszten:
kimarjult bőrét véresre sikálták
a világ szennyes szenvedései.
Akár a holdkorong, fogyott hosszú éje,
melynek vas-élű csőrei húsába martak.
Hajnalodó szavak ködös gitárja torkán
éteri zenébe csapott húrjaival,
s fájdalmas éneke piros virágait
a mennyei szépség trónusa elé,
mint rajongó koldus, lerakta.
Mily' gyötrőek hangjai e kisírt zenének!
Túlkiabálják a fergeteget is,
s csendesebbek a néma hallgatásnál.

IV. A sugaras költő

Fejjel lefelé lógott a Kereszten
e sugaras költő, fény szülötte,
tört, fönnakadt szárny égbe repüléssel.
Lelke nagy zúgó folyamában
versek sorakoztak, harang-zátonyok,
s szelleme törődött e rímes szirteken.
Szájából friss fehér források fakadtak,
gyémántot hirdetett gyöngyöző szavakkal,

végtelen hideg világban kerengve,
s szív alá ültetett meleg dalaiban
pacsirták hajnali éneke zengett,
s gyönyörrel bennük a lélek heverészett.
Trónusok remegtek szitokszavára,
mosolyának az Isten is örült,
s tavaszba szöktek zimankós telek.
Villogó szívű, győzni bíró lévén,
nem égett halálra semmiféle lángtól,
mert a láng maga volt, égig lobogva,
s napszíve kisütött szép homlokán.

V. A bánat iszapos gödrében

Fejjel lefelé lógott a Kereszten:
magánya körmei mellébe fúródtak,
halálra keresték sötét bánatok,
s zúgott e meggyötört, betegre vert agy,
lúdbőrző verejték ütötte ki testét,
levélkönnyek hulltak körül avarlombban,
s a félhomály kinnal nyöszörgött,
míg a fák ágain hosszú árnyak nőttek,
szellők bús moráját fülelve.
Fejjel lefelé lógott a Kereszten:
két szelíd bárány e két ölelő kar,
a világot fogta át, mely gyakorta ráuszult,
s vicsorgó farkasok elbántak vele.
Az élet iszapos gödrében fuldokolt,
s addig öblögette lelkét a bánat,
míg áttetsző fehérré facsarodott.

VI. A Mindenség ágán

Fejjel lefelé lógott a Kereszten,
de mikor szeretett, zilált szárnya feszült,
tavaszi vérerek szótták át a testét:
lila, kék virágok, pipacs-lángú rétek,
fényben fürdő hársak, illatokkal telten
bólogatva, némán hajnali ködökben.
Hatalmas szép szíve vörös-sárga rózsá,
a Mindenség ágán nyitotta bimbaját,
s angyali szárnyakon hullámszórt tova
világot belengő édes illata a térben.
Fejjel lefelé lógott a Kereszten,
krisztusi voltában egyedül hagyottan,
mint eldobott tulipán a nap tűzében,
de Kiválasztott lévén, szépen ellobogva.

VII. Vaskerekék alatt

Fejjel lefelé lógott a Kereszten...
Télbe hullt zizegve a naptár levele,
mikor a fények pályaudvaráról
robogott feléje vörös szemekkel
a végzetes mennyei tehervonat,
sebesen hajtva a keserűség által.
A Halál tüzelt rajta, bút szórva lapátra,
s Ő, kis beteg nárcisz szelíd megadóan
a vaskerekék alá szirmait beszórta.
De virradattal újraszülte a fény,
ő lett a Gyémánt, a vakító Ragyogás,
s ha tiszta mosolyú arcát fölemelte,
jázminok úsztak a tengerek fölél,
s orgona virágzott az emberi szívekben.